

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Frit Danmark

2. Aarg. Nr. 10

Udgivet af en Kreds af Danske

Januar 1944

KAJ MUNK

— »Prækestolen er blevet os et Ansvars Sted, saa vi ryster i vor sorte Kjole, naar vi gaar op ad dens Trappetrin. Thi her, i Guds Hus, er Ordet frit — og ikke frit paa den Maade, at vi selv bestemmer over det, men saadan at det bestemmer over os. Herinde gælder kun den Helligaands Censur — og det er den Censur, der tvinger ikke til at tie, men til at tale: Hvor er det vor Angst, at vi ikke er lydige Tjenere under den! Og hvor er det forpligtende for os, det nye, der er kommet til... Men nu forstaar vi tillige bedre end før, at Gud ogsaa er Danmarks Gud, at Jesus ikke blot er den enkeltes Frelser, han er ogsaa vort Lands Frelser. Og vel er Kirken ikke Stedet til Ordning af Planøkonomi og Nyeuropa og Statsideologi, men den er dog Stedet, hvor Uret skal banlyses, hvor Løgnen skal afdækkes, hvor Forgiftelse skal paapeges — Stedet, hvor Barmhjertheden skal dyrkes som Livets Kilde, som Menneskehedens Hjerteslag — og dér hvor de lærer andet end den Tro, lærer de Jungles og Død«.

— Saaledes prædikede Kaj Munk i 1941 — og saadan vedblev han at prædike. Nytårsdag i Aar talte han fra Kirkegulvet, uden Ornat, til sin Menighed, idet han havde Ting at sige den, som pinte ham meget. Bl.a. udtalte han, at naar en Mand havde Kone og Børn at forsørge, saa vilde han, Kaj Munk, være den sidste til at bebrejde vedkommende, at han tog Arbejde for Tyskerne. Men da Sognets velhavende Gaardmænd nu var blevet saa ivrige efter at tjene Penge, at de endog arbejdede for Tyskerne om Søndagen, saa var det ham en stor Sorg, og det vilde han lade dem vide.

Dybt og uafladeligt følte han sig som Præst, som Digter, som Menneske forpligtet af »det nye, der er kommet til«. — Det gik ham ikke, som det i disse Aar er gaaet saa mange Kristne, at de slides og svækkes i Spændingen mellem de religiøse og nationa-

le Krav. For Kaj Munk var Nazisterne Guds Fjender — for ham var Gud vort Folks Gud og Jesus vort Folks Frelser. Ud fra dette øvede han sin Digtergerning og sit Præstekald. —

Tyskernes Besættelse af Danmark den 9. April 1940 ensrettede Kaj Munks sandelige og digteriske Stræben. Der var næppe Rum i ham for andre Tanker end dem, der kredsedede om vor Nød og vor Genrejsning, og mon ikke hans Spekulationer og Udvikling i de forløbne Aar, som vi kender dem fra hans Skrifter og Handlinger, er et klart Udtryk for det, mange gode Danskere har fornemmet og oplevet i samme Tidsrum.

Først var der Skammen og Ydmygelsen over 9. April, som en Tid lammede og gjorde tavs. Men Kaj Munk genfandt sit Mæle og var med til i Digte og Prædikener at forløse os af den mørke Dvaletilstand, hvori vi befandt os: Han sagde os *Sandheden om os selv*. Dette var det første og vigtigste for ham — og det nødvendigste for os alle. Før vi kunde løfte Hovedet, maatte vi tømme Selverkendelsens Bæger.

Bagefter trængte nye karske Tanker sig frem og i Takt med de folkelige Følelser gjorde Kaj Munk Front mod Fjenden og styrkede den almindelige Uvilje, der hurtigt skulde vokse til Had. Diplomat var han ikke og historiske Forklædninger var i det lange Løb ikke nok til at narre Tyskerne fra at kende en farlig Fjende: Det blev ham forbudt at skrive i Bladene.

I 1942 udsendte han Skuespillet om Niels Ebbesen, der blev beslaglagt umiddelbart efter, at det var kommet i Handelen. Han er her naaet frem til Daaden, som det eneste, der kan rense os for vor Skyld og befri os fra vore Fjender. Et Sted lader han Grev Gert sige: »Ser du, Niels Ebbesen, du er i mine Øjne Mønsteret paa dit Folk. I beherskes af den svinske Tankegang, at alting kan gaa af sig selv. I vil klare jer ved at gaa

udenom, ved at holde jer uden for. I afskyr Kamp for det store, men er lystne nok til Kiv i det smaa, uden Sammenhold, uden Alvor, madkære, selvglade...« Angsten for vore Skødesynder lader ikke Kaj Munk i Fred, »Scavenius-politiken« rider ham som en Mare, kun den aktive, nationale Handling kan berolige ham.

Niels Ebbesen blev vel ikke det store Frihedsdrama, som man havde haabet, vor største Dramatiker vilde skabe, men Værdi fik det alligevel ved sin Bekræftelse af den *Tro paa den aktive Modstand*, som langsomt var ved at modnes i den bedste Del af vort Folk.

Efter Skuespillet om Niels Ebbesen fik den danske Offentlighed kun sporadiske Budskaber fra Digteren i Vedersø, hans »Tre Prædikener« naaede ikke vidt omkring. Men vi behøvede ham heller ikke saa stærkt mere, forsaavidt som Gnisten fængede og Baalet lammede: Danmark havde lundet sig selv.

Dette betød jo ikke, at vi vilde undvære ham, men blot at vi havde slaaet os til Taals med, at han levede i sit Sogn i Jylland og uden Frygt, i Tale og Handling, var med i den fælles Kamp for Friheden — og at han var *del*, vidste vi fra talrige Beretninger, der gik fra Mund til Mund. Paa hans Genkomst som Digter ventede vi, som vi ventet paa saa meget stort og skønt, vi nu er lukket ude fra.

— *Sau myrdede de ham*, og han kommer ikke mere tilbage til os paa den Maade, vi havde troet. Men han har ikke forladt os: »Kaj Munks Vaaben var ikke det døde Staal, men det levende Ord«, siger den svenske Digter, Vilhelm Moberg. »Det virker endnu, og han kæmper fra et Sted, hvor ingen kan naa ham. Hans Liv og Gerning skal leve som en Legende i Danmarks Historie«.

Kaj Munk kæmper videre for os og for Aandens Frihed.

„DANMARKS RADIO“ er ikke dansk

Ef frit, folkestyret Lands Radio er Nationens Spejlbielde i en Grad, som ingen anden tidligere kendt Enkeltinstitution har været det. — I Særdeleshed gælder dette for de mindre Lande, der kun har een Storby og een Radiofonibygning. Her staar Radioen midt i Folkelivet; dens stemme breder sig over hele Landet til de mindste Flækker, de ødste Gaarde og til Skibene paa Søen, den suger Livskraft af Landets Historie og aabner Perspektiver ud i Verden, den sammenfatter alt det, der lever og rører sig i Folket: Politik og Kunst, Socialkultur og Hjemstavnskundskab, Universitet og Kirke, Presse, Alvor og Skæmt. Den splittes ikke af Deling i Klasser og Partier, men samler uden Vragen alle Kræfter og udnytter dem til fælles Gavn. Dens Pavsesignal er som et nyt, usynligt Nationalflag. —

I Overensstemmelse hermed er i den moderne Krigsførelse Erobringen af Radioen saa at sige Symbolet paa Erobringen af Landet. Under de nazistiske Ero-

bringstogter har man kunnet høre mangt og meget af den Maade, hvorpaa Landenes Radioer er blevet knægtet eller har ladet sig knægte, baade med Hensyn til Modstandsviljen hos de underkuede og til Aandskapaciteten hos Undertrykkerne. Derfor er det af stor Interesse ogsaa for Danmarks Vedkommende at studere Radiofoniens Vlikaar under Besættelsesaarene.

— — —
»Pressens Radioavis« og »Statsradiofonien« er, hvad forbavsende faa Danske er klare over, to forskellige Ting, skønt deres Produkter kommer ud af samme Hul i Højtaleren. Pressens Radioavis er en selvstændig Institution, der ikke ejes af Staten, men sorterer under den danske (legale) Presses Telegramudvalg, det der svarer til Sveriges T. T.: »Tidningarnes Telegrambyrå«. Den har sin egen Bestyrelse, hvori ganske vist nogle af Radioraadets Medlemmer har Sæde; men ellers er den uafhængig af Statsradiofonien, og faar Betaling for

det Antal Timer, den udfylder, ligesom andre Gæstepotrædende.

Statsradiofonien under tysk Kontrol

— Naar man straks efter 9. April 1940 talte om den »tyskkontrollerede danske Radio« havde Betegnelsen først og fremmest Gyldighed for *Radioavisens* Vedkommende, idet denne blev underkastet den samme »frivillige«, men derfor lige ensrettede Censur som den øvrige officielle Presse. Det Tryk, Okkupanternes høje Kultur lagde paa *Statsradiofoniens* Udsendelser, var derimod — især set paa Baggrund af Forholdene i Dag — forholdsvis beskedent. En tysk Censor gennemgik Programmerne og krævede at se saadanne Foredrag og andre Udsendelser, hvis Titter forekom ham mistænkelige eller farlige. I de Tilfælde, hvor hans nazistiske Ømtalelighed følte sig gaaet for nær af aabenlyse eller gedulgte Udtryk for det danske Folks sande Følelser, nedlagde han Veto eller krævede Ændringer. Samtidig bestræbte han sig for at faa »puttet« flest mulige pro-tyske og nazi-venlige Foredrag ind i Programmet, fremført af tilsyneladende agtværdige og saglige Personer som *Henning Dahlsgaard*, *Gudmund Hatt* etc. Statsradiofoniens Ledelse maatte i Overensstemmelse med Landets officielle Politik bøje sig for denne Fremgangsmaade, men søgte til Gengæld at neutralisere Indblandingen ved at bringe et lødigt Stof om rodfæstet dansk Aandsliv. Man maatte overlade Lytterne selv at drage deres Konklusioner, hvilket de heller ikke tøvede med at gøre.

Den afgørende Forandring skete i Statsradiofonien som paa saa mange andre Omraader den 29. August 1943, da den danske Ledelse blev underlagt en tysk Radiokommissær, Hr. Lohmann, en tidligere Forretningsmand, der havde gjort en temmelig uheldig Figur i det amerikansk-finske Isolationsfirma, Insulite. — Hr. Lohmann rykkede bevæbnet med disse Forkundskaber, en Stab af tyske Hjælpere og adskillige Krenchelister ind i Radiohuset, hvor de beslagte en hel Etage.

Fra det Tidspunkt blev Statsradiofonien i den Grad et tysk Talerør, at det skurrer i Ørerne at høre den annonceret som »Danmarks Radio«, og ethvert Spor af det frie Lands Samlingsmærke og Kulturspreder forsvandt. Som enhver anden Virksomhed, der arbejder for Nazismens Formaal og vor Regning, fremstiller den nu Produkter efter tysk Opskrift, en endeløs Række flade, omhyggeligt tilpassede og knastørre Isolationsplader glider Time for Time ud af Hr. Lohmanns Fabrik.

Krenchelisterne træder frem

Først skulde vi lokkes med Løfter om en stor Fremtid i det nye Europa og hørte honningsød Tale om dansk og tysk Kulturs fælles Traditioner. Det var Nazisterne umuligt at forstaa, at vi ikke elskede dem. Saa slog de om til andre Metoder og lader nu Krenchelisterne true os i den Tro, at det som Kong Christians store Popularitet end ikke kunde afholde os fra, den aktive Modstand, det skal nu lykkes for en lille hysterisk og løgnagtig Overretssagfører. Hver Foredragsholder fejrer Naivitetsens Triumfer paa nye Felter og bidrager til at skaffe disse Udsendelser en Slags Popularitet som Radioens mest komiske Numre for Tiden. Cand. polit. *Mollerup Thomsen*, Medlem af Værnemagten, fremmaner en Række paastaaede russiske Grusomheder, og opnaar derved at give en sandfærdig Skildring af de Motoder, som Tyskerne har bragt i Anvendelse overalt. Hr. *Thorvald Knudsen* — eller var det Arkivar *Arne Hansen*? — skildrer Englændernes Løftebrud og Bombardement af København for 100 Aar siden, og bringer derved mere aktuelle nazistiske Løftebrud og Bombardementer i Erindring. Og paa samme Linje optræder Red. *Axel Hoyer*, Forfatteren *Erling Bache*, Hr. *Woeke Rasmussen*, Skuespiller *Poul Rhode*, Faglærer *P. Bjørnved*, Bankfuldmægtig *Vilhelm Petersen*, *Carl Hianus*, en *Fru Sørensen* o. s. v.

Selv om man ikke skulde tro, at Folk af denne Kvalitet og Argumenter af saa skrøbelige, hyklerisk Karakter kunde gø-

re Indtryk paa dansk Mentalitet, maa man dog ikke undervurdere Virkningen af en monoton Repetition af de samme Synspunkter. En Usandfærdighed bliver ganske vist ikke til Sandhed ved at blive gentaget og udbredt, men der bliver flere godtroende Otre for den.

Og saalænge den oprindelige, danske Radiofoniledelse endnu formelt eksisterer, saalænge der jævnsides med Krenchelisterne optræder velkendte, troværdige danske Fagmænd som Foredragsholdere paa Omraader, der ikke berører vort Forhold til Nazisme og Besættelsesmagt, bevarer Statradiofonien trous alt en vis Tillid i Befolkningen.

Danske Radiofonilederes Ansvar

Radiofoniens Okkupationshistorie siden 29. August afspejler paa en Maade Landets Forhold siden 9. April: Fra første Færd blev Ledelsen tvunget til at fortsætte og samarbejde under Trusel om Repressalier, og siden har den slaaet sig til Ro med Samarbejdets Politik.

Men i Modsætning til andre Værnemagerfabrikker arbejder Radioen for aabent Tæppe, og ethvert Træk af Eltergivenhed udbasunerer straks for hele Folket. Et tilsyneladende gnidningsløst Samarbejde mellem dansk og tysk Ledelse kommer derved i langt højere Grad til at danne Præcedens. — Derfor paatager Radiofoniens Ledelse sig et betydeligt Ansvar ved at lade Tingene gaa som de gaar. De kan ikke med Rette skyde sig ind under, at Radioraadet har anbefalet dem at fortsætte, thi i den Situation vi er i, kan vore Foresattes Eftergivenhed og fejlagtige Holdning ikke berettige os andre til at gøre de samme nationale Fejl.

Man maa derfor vente af de mange gode Danske, der sidder ved Styret i Rosensørens Alle, at de griber den første Lejlighed til ogsaa formelt at frasige den

Indflydelse, der reelt blev dem berøvet i August 1943. Der er intet at vente paa, intet: »Næste Gang siger vi Nej», for der er ikke længere nogen Reservation i Nazisternes Vold imod os.

De skal frasige sig deres Medarbejderskab i deres egen Interesse, — for at befri deres Samvittighed for den Byrde, den nuværende Tilstand paalægger den. Men de skal ogsaa gøre det, fordi deres Tilstedeværelse aabenbart trods alt lokker retsindige Mænd og Kvinder til at optræde paa den tyske Scene og derved fastholde dens Lytterskare. Kun de, der vil støtte Fjendens Sag, bør optræde. — Men de skal endelig gøre det for Befolkningens Skyld: for at den ikke skal lades i mindste Tvivl om, at vor Radio i Dag alene er Goebbels Talerør.

Men selv om det nu af den ene eller anden Grund ikke lykkes Radiofoniens danske Ledere at frigøre sig, saa maa man alligevel paa det kraftigste opfordre enhver dansksindet Mand og Kvinde til hverken frivildigt eller efter Opfordring at deltage i nogen Udsendelse over Danmarks tyske Radio. Særlig gælder det Foredragsholdere, hvis økonomiske Eksistens ikke — som saa mange Kunstneres — er afhængig af Radioen.

Det er hævdet, at hvis man følger disse Anvisninger, vil Radioen blive endnu værre end den er og miste enhver Værdi som Kulturfaktor. Men set under en videre Synsvinkel har denne Paastand ingen Gyldighed. Vi skal hverken have vor Fortid eller vor Fremtid kompromitteret ved at udslutte Skellet mellem vort og de fremmedes.

Saalænge det er Nazismen, der har Magten, maa den have det fulde Ansvar for, hvad der sker. Den maa vise, hvad den formaar, naar den alene med sine egne Kort skal spille sit Spil.

Kun paa denne Baggrund kan vort Folk retteligt værdsætte Demokratiets Goder, naar Radioen atter skal afspejle Rørelserne i et frit og uafhængigt Land.

Landsmand! — Skriv dette af og send det videre!

De danske Landmænd er ikke til Fals

Der var en Tid, da Tyskerne troede, at de kunde købe de danske Landmænd. Det maatte jo staa det danske Landbrug klart — mente de — at det national socialistiske Tyskland var det eneste Land i Verden, der vilde dets Vel. Beviserne herpaa laa efter Berlins Mening lige for. Da England i 1932 opgav den liberalistiske Handelspolitik, som i Hundrede Aar havde været det britiske Riges Bannermærke, kom det danske Landbrug ud for en alvorlig Krise. Englænderne skulde betale en Told paa 33 Øre pr. kg. af vort Eksportsmør, og 28 Øre pr. Snes Æg, og hvad Baconeksporten angik, gennemførte England en Kontingentering, der en Overgang saa ud til at være en dødelig Trusel mod Svineproduktionen. Det gik heldigvis ikke slet saa galt, som man havde ventet, for Eks. bevirkede Kontingenteringen ganske vist en Halvering af Baconeksporten, men da Priserne steg til det dobbelte, var Følgerne til at overse. Dog var Forholdene alvorlige nok, da Krigen brød ud.

Nu kom Tyskerne imidlertid — efter deres eget Udsagn — som de store Redningsmænd. Landbruget kunne forlange bogstavelig talt, hvad det vilde for sine Varer, og Tyskerne lokkede samtidig med gyldne Løfter om, at Danmark i det »nye Europa« vilde faa en fremtrædende Plads som Landbrugsland, og at man fra Berlin nok skulde sørge for, at Fagforeningerne blev holdt i Skak, og at den danske Bondestand fik den fornødne Arbejdskraft. Det lød forjættende, og der var ogsaa Landmænd, der fandt ud af, at Tyskerne havde Ret. — Navne som Knud Bach, Proprietær Hartel og Hofjægermester Sehested vidner højt om Intelligensen og Dygtigheden hos den Del af det danske Landbrug, der følte sig beføjet til at gaa Tyskernes Ærinde.

Langt de fleste Landmænd lod sig imidlertid ikke saa let overtale. Ganske vist havde de ikke været tilfredse med den engelske Prispolitik, men Begivenhederne den 9. April 1940 havde dog ikke foraarsaget en total Hukommelsesforskydning som den, der havde fundet Sted hos Bach-Fløjen. Disse Landmænd havde saaledes ikke glemt, at det ikke

mindst var Tyskland, der i 1932—33 var medvirkende til at slaa Bunden ud af vort Landbrugs Økonomi ved at gennemføre saa drastiske Kontingenteringsbestemmelser og Toldforhøjelser paa Kvæg, at det til sidst var praktisk talt umuligt at afsætte Kreaturer til Tyskland, der før paa dette Omraade havde været Hovedmarkedet. De havde heller ikke glemt, at Tyskland i den første Krigsvinter satte sine Priser paa først og fremmest Kul op, saa de tyske Kulgruber fik svimlende Betalinger, samtidig med at Tyskland holdt Eksportpriserne paa de danske Landbrugsprodukter saa langt nede som overhovedet muligt. Og de kunde særdeles vel huske, at det først var efter Besættelsen af Danmark, da Tyskland ikke længere selv skulde betale Pengene, men kun lade Clearingkonto og Værnemagtskonto betale, at den tyske Ædelmodighed og Villighed til at give højere Priser viste sig.

Flertallet af de danske Landmænd lader sig da heller ikke blænde af de tilsyneladende gode Konjunkturér, som Landbruget i Øjeblikket har. De ved særdeles vel, at det er en tvivlsom Fordel, at Tyskerne har faaet Lov til at sluge 4 Milliarder af vor Nationalformue, Penge, som vi alle, ogsaa Landbruget, efter Krigen nøjsommeligt skal afdrage. Englænderne betalte maaske mindre, men de betalte dog selv!

Man har ogsaa vanskeligt ved at forestille sig, at den danske, oplyste og frihedselskende Bondestand skulde lade sig betage af de tyske Løfter om, at man fra Berlin nok skulde ordne det danske Landbrugs fremtidige Forhold. Den Maade man indtil Krigen havde ordnet det tyske paa, kunde i al Fald ikke være synderlig tillukkende, og der er næppe nogen, der i Dag tvivler om, hvorledes Resultatet for Danmarks Vedkommende var blevet, hvis Tyskland havde vundet. En tysk Sejr vilde i Løbet af faa Aar have udslettet det Danmark, vi kender og holder af. Med den Mangel paa Respekt for andres Følelser og Tanker, og med den Brutalitet, som udspringer af, hvad Nazismen kalder »Partiets indre dynamiske Kraft«, vilde det ikke have været længe, før »Herre-

folket« havde ødelagt Danmarks kulturelle, folkelige, økonomiske, og politiske Frihed. Berlin og Hamborg skulde have været de store Clearingcentraler. Vi skulde købe vore Raavarer til de Priser, Tyskland fastsatte, og vi skulde til Gengæld levere Landbrugsprodukter til en Pris, som ogsaa blev bestemt af Tyskerne. Hvis den danske Bonde ikke vilde producere under disse Vilkaar, kunde Tyskerne jo selv sætte Folk ind. Metoden har været brugt mange Steder. Nazisterne har flyttet større Folkegrupper end den danske. Og man var jo allerede med den danske Regerings Velsignelse og ved Hjælp af det saakaldte Øst Udvalg godt i Gang med at planlægge Koloniseringen af Ukraine.

Man kan just heller ikke paastaa, at Tyskerne har været heldige med Hensyn til deres Løfter om at sikre Landbruget Arbejdskraft. Tværtimod har Besættelsen paa dette Omraade skabt store Vanskeligheder. I Strid med alle de Aftaler og Ordninger, der er truffet med ansvarlige danske Myndigheder, har Tyskerne betalt fantastisk høje Arbejds lønninger og derved trukket Arbejdskraften over til deres Befæstningsarbejder. De danske Bønder har ikke som de norske søgt at modvirke denne Bevægelse ved under økonomiske Ofre at holde paa deres Folk.

Det er hævet over enhver Tvivl, at det store Flertal af Landmænd nærer nøjagtig lige saa stor Modvilje mod Tyskerne og Afsky for Nazismen som Byboerne, men de har i mindre Grad end Udøverne af andre Erhverv formaaet at omsætte denne Indstilling i praktisk Handling, der skader Besættelsesmagten og dermed bidrager til at forkorte Krigen. Mange industrielle Virksomheder har unødigt at producere Varer til Tyskerne eller i værste Fald indskrænket Leverancerne saa meget som muligt, og andre, mere villige Fabrikker har faaet deres Produktion standset eller hæmmet af Sabotage, men for Landbrugets Vedkommende er det andre Midler, der maa bringes i Anvendelse i den nationale Kamp.

For det første kan Produktionen indskrænkes i det Omfang, det er muligt, — selv om dette Skridt kan foraarsage en Forringelse af Byboernes Levestandard, er disse dog villige til at finde sig heri, naar det samtidig betyder en Svækkelse af Tysklands Kampkraft. Selv de Landbokredse, som er

mere indstillet paa at anlægge en økonomisk end en national Betragtning, maa nu hvor Krigen nærmer sig sin Afslutning, kunne vindes for en Produktions- og Afsætningsindskrænkning til Fordel for Forøgelse af Besættelserne, idet man jo bør staa rustet, naar det engelske Marked snart aabnes for os igen.

For det andet kan de enkelte Landmænd nægte at sælge til Tyskerne uden om Ordningerne, ligegyldigt hvor høj en Pris Tyskerne byder dem. Det maa jo være saadan, at den Landmand, der driver Sort-Børs-Handel med Tyskerne, paa enhver Maade bliver isoleret. Der maa skabes et Tomrum omkring ham.

Dernæst har Landboerne gode Muligheder for underhaanden at forsyne deres Paarørende og Bekendte i Byerne, og navnlig bør dette finde udstrakt Anvendelse, hvis Tyskerne skulde gaa over til direkte Rekvirition fra Gaardene udenom Ordningerne.

Og endelig kan Landmændene i høj Grad støtte den aktivt kæmpende Del af Befolkningen — mange gør det allerede, men der burde være endnu flere, og navnlig vil Forstaaelse og Hjælp fra alle Landboere være af uvurderlig Betydning, hvis Invasionen skulde komme i vort Land. Enhver maa forstaa, at den Dag de allierede staar paa dansk Grund, da er Befrielsens Time nær.

Vi skylder vore allierede Hjælpere ikke at være mindre offervillige end de under Kampen for det fælles Maal.

Mere ministeriel

Nævenyttighed —

Paarørende til statsansatte Tjenestemænd, som paa Grund af Besættelsestidens Undtagelseslovgivning har maattet flygte fra Hjem og Embede, har modtaget en Erklæring til Underskrift, som er udstedt af „Departementet for Finansvæsenet“. Det hedder i Erklæringen, at man „erklærer sig indforstaaet med, at Statskassen foretager Udbetalingen af Lønnen (Pensionen) med det Forbehold, at der senere finder Prøvelse Sted med Hensyn til, om der har været rimeligt Grundlag for Udbetalingen og at der, saafremt dette ikke skønnes at være Tilfældet, kan bli-

ve fremsat Krav om hel eller delvis Tilbagebetaling af Lønnen (Pensionen)". Dernæst skal Underskriveren forpligte sig til, kun at anvende de udbetalte Beløb til forsørgelse af smæssige og andre nødvendige Udgifter for Lønmodtagerens Regning, og evt. overskydende Beløb skal opbevares paa Sparekasse- eller Bankkonto.

— Vi vil fraraade Modtagerne at underskrive Erklæringen i denne Form. For det første kan der ikke være Tale om at tilbagebetale noget af den Løn, som er udbetalt uden Klausuler, d.v.s. før Erklæringens Forelæggelse. For det andet maa det præciseres, at den omtalte Prøvelse først kan finde Sted, naar Danmark atter er frit. Og for det tredje kan det ikke være berettiget af Statskassen at udøve Formynderskab over Pengenes Anvendelse. Selvfølgelig bør der en Gang finde en Undersøgelse Sted med Hensyn til, om nogen skulde have benyttet Lejligheden til at forsvinde fra deres Embede uden at de har været truet eller deltaget i Frihedskampen; samtidig vil Spørgsmaalet om Erstatning af Statskassen ifølge Frihedsraadets Bestemmelse komme til Afgørelse for dem, der har lidt Tab. Men de Paarørende til de retsindige Mennesker, der har bekæmpet den nazistiske Vold mod Danmark, skal ikke paa nuværende Tidspunkt forulempes og forskrækkes af vort Finansdepartement.

Der var engang!

Berlingske Tidende indeholdt i Oktober 1940 følgende Beretning fra Deutsches Nachrichtenbureau om *det tyske Angreb paa London* Natten til d. 16. Oktober:

"Efter en kort Pavse blev der atter fra Kl. 20 givet Luftalarm i London. Denne Gang kommer de tyske Flyvemaskiner særlig tæt paa hinanden. Ofte arbejder flere Flyvemaskiner sammen. Luftværns-skytsets Granater eksploderer i alle Højder. Der hersker en øredøvende Støj, der ikke vil høre op. Husene styrter sammen. Gaderne er oversaaet med Splinter fra Bomber og Granater. Byen er klart oplyst. Hvor Maanens Lys ikke naar frem, naar Lyskasternes Straaler.

1000 tyske Bombardementsmaskiner har

iden: Nat nedkastet deres dødbringende Last over den engelske Hovedstad og har fremkaldt et Kaos uden Lige. — De kastede over 1000 Tons Bomber ned over London.

Overalt gløder Ildebrandene. Byen har gennemlevet en Terrornat. Hverken Natjagere eller Spærreballoner eller Luftværnsskytset kunde forhindre Katastrofen.

De tyske Bombardementsmaskiner er vendt hjem næsten uden Tab og tager allerede ny Last ombord til det næste Togt.

Besættningerne straal, thi hver enkelt Mand har haft en stor Oplevelse.

Indtrykket af det brændende London var ubeskriveligt. De tyske Bomber naaede deres Maal med største Nøjagtighed.

Den britiske Hovedstads Forsyningsvæsen er lammet for længere Tid.

Det tyske Luftvaaben kender ingen Pardon. Tilstrækkeligt ofte har man henvist til de advarende Eksempler fra det tilintetgjorte Warszawa, det ødelagte Rotterdam samt det hærgede Dunkerque.

Hvor længe vil det vare, inden London falder for den samme Skæbne?"

(Fremhævelserne er foretaget af os, — de er egentlig overflødige!)

Det fortsætter i Danmark - -

Den svenske Forfatter, Eyvind Johnson, der bl. a. er Udgiver af de emigrerede danskes Blad "DANSKEREN", har sendt Frihedsraadet følgende:

En Ven, som jeg møder paa Gaden, siger:

— det fortsætter i Danmark.

Ja, det fortsætter i Danmark, og vi hører Ekkoet af Eksplosionerne dernede. Nogle siger: Hvor meget bliver der ikke ødelagt! Og hvad skal man svare paa det? Man kan sige: Ja, meget bliver der ødelagt, men det som bliver ødelagt, kan Fjenden ikke anvende mere mod Danmark eller mod de Magter, som er Danmarks Allierede.

Nat efter Nat, Døgn efter Døgn, et langt sejt Angreb paa en endnu mægtig Fjende. Det er Sabotørerne, siger nogle! At de kan! Nat efter Nat!

Ja, de kan. De fører Krig, de er Soldater. De fører det danske Folks Krig ligesom andre Danskere fører den paa en

anden Maade. De arbejder i Mørket med de Vaaben, de har. Det er et Slag, som foregaar. Vi ved endnu ikke, hvor store Tabene vil blive. Vi ved kun, at de danske Mænd, som just i Nat gaar til Angreb, vil sejre. — De ved det selv. Men Storheden hos dem er mere end dette: Selvom de ikke vidste, at de vilde sejre eller hvis de vidste, at det vilde vare meget længe, saa vilde de alligevel gaa til Angreb. De er de anonyme, Folket. Og Folket som slaas for sin Frihed er saaledes. — Hvis mine Ord kunde naa frem til disse danske, saa skulde jeg ønske at sige: Vi er ikke Romantikere, som nyder et Skuespil, naar vi lytter til

Ekkoet fra Danmark. Og I er heller ikke Romantikere, som opfører et saadant Skuespil. Vi ved at I hver Nat, Døgn efter Døgn, udfører et tungt og svært Arbejde for et frit Danmark. — *Danmarks Frihedsraad* har fornylig udsendt et Manifest, hvor der siges kloge og værdige Ord om Lov og Retfærdighed, Ord som egner sig som Evangelium for et højtstaaende Folk. De viser mod Fremtiden — og det er for Fremtiden Danmarks Partisaner arbejder.

Det fortsætter i Danmark — og vi hører Ekkoet af Striden.

sign.

Eyvind Johnson.

Er **De** med til at understøtte de mange Danske

— som overalt i Landet forfølges af Tyskerne ?

Det er ikke nok endnu!

Ved et Tilbageblik over 1943 kan man slaa fast, at Modstanden i dette Aar naaede en Styrke som ingensinde før. Hvad man end vil mene om Valget i Marts, blev det dog en uhørt kraftig Tilbagevisning af ethvert Forsøg paa at omvende vort Folk til den autokratiske Idé, og Sabotagen i Forbindelse med Folkestrejkerne afgav lige saa utvetydige Vidnesbyrd om vor Vilje til selv at kæmpe for vor Frihed. Modstanden fremtvang et 29. August, hvis Virkninger vil spores langt ind i Danmarks Fremtid, og vise sig at opveje selv endnu sværere Ofre end dem, vi hidtil har maattet bringe.

Men vi kan ikke lægge os til Hvile paa vore Laurbær, og vi har heller ikke gjort det; Frihedsbevægelsen har vundet større Udbredelse og Kraft i Efteraarsmaanederne, og der er rettet endnu alvorligere Slag mod den tyske Krigsmagt og dens herværende Produktionskilder end før. Og saa i det smaa, i den daglige Kontakt mellem Værnemagt og Befolkning, spores der stadig stærkere passiv Modstand.

Men det er ikke nok endnu!

Der er stadig alt for megen Eftergivenesshed og Ubesindighed i Forholdet til Tyskerne, og vi i FRIT DANMARK finder det mere frugtbart at fremhæve Svaghederne end at prale med Modstandens positive Sider. Derfor har vi paavist og advaret mod ethvert Tilløb til fortsat politisk Ledelse af Landets Forhold til Okkupationsmagten, og derfor har vi konkret kritiseret Departementchefernes Beslutninger, naar de objektivt betød en Fordel for Tyskerne. Følgende denne vor Linie, skal vi her fremdrage nogle Eksempler paa fejlagtig national Opræden, udvist af videre Kredse.

Da Købmandsskolen i København i Begyndelsen af Januar blev besat, krævede Tyskerne udleveret Lister over samtlige Lærere og Elever, idet disse skulde drages personligt til Ansvar, hvis der skete Sabotage mod Bygningen. Den, der er ansvarlig for Udleveringen af disse Oplysninger, har efter vor Mening ikke kendt

sin Pligt som Dansker; havde det været Tilfældet, vilde han have destrueret Listerne, skrevet til Tyskerne, at han alene var den skyldige, og derefter som saa mange andre reddet sig og sin Familie ved Flugt.

Ved Kaj Munks Død nedlagde Besættelsesmagten — som Udtryk for sin Solidaritet med Morderne — Forbud mod enhver Demonstration. Flagning blev saaledes forbudt, — og straks haledes Dannebrog ned paa de offentlige Institutioner, der havde hejst det paa halv, samtidig med at dansk Politi flere Steder greb ind overfor private, der havde fulgt den almindelige Tilskyndelse til at vise den myrdede Landsmand deres Sympati.

Motiveringen for disse Skridt var naturligvis som sædvanlig Frygten for Repressalier. Men havde det ikke været værdigere, om man tværtimod havde søgt at lade alle Landets Flag vise Folkets sande Følelser? En Demonstration, som Tyskerne iøvrigt vilde have vanskeligt ved at straffe.

Ogsaa Det kongelige Teater veg tilbage for at vise sin store Tjener den sidste Ære — enhver Form for Ihukommelse af Digteren vilde medføre Teatrets Lukning, hed det, og saa spillede man, som intet var hændt. Hvor meget stoltere vilde det ikke have været, om Teatret virkelig var blevet lukket, fordi det havde holdt Kulturens Fane højt løftet mod Barbarerne. Nu skyldes det en enkelt Mands Mod og Samvittighed, at der fra Teatrets Scene blev talt de Ord, som i Historiens Lys vil aftvætte en Plet paa vor nationale Skueplads Ære.

Ogsaa Indenrigsministeriet var paa Tæerne; det meddelte Dansk Boghandlerforening, at enhver Flagning og Udstilling af Munks Bøger vilde blive betragtet af Tyskerne som en Provokation, og at man derfor advarede derimod. Mange Boghandlere lod sig dog ikke skræmme, men bredte sort Papir udover Vinduesudstillingerne; enhver forbigående forstod og anerkendte Tanken.

Men blandt Landets officielle Institutioner var KIRKEN ene om at staa Vagt om vor Aands Uafhængighed: Kirkeministeriet havde krævet udsendt til alle Præ-

ster en Meddelelse om, at enhver der vovede at mindes Kaj Munk i sin Prædiken, vilde blive arresteret. Dette havde Dr. Best meddelt og ønsket videresendt. Men paa et i Hast indkaldt Bispemøde vedtoges det ikke at lade denne Advarsel gaa videre; enhver Præst maatte handle udaf sin egen Samvittighed — det eneste, en dansk Mand i Dag har som Rettesnor for sin Holdning — og i talrige Kirker mindedes Præsten Kaj Munk.

Kortsynede, uidealistiske Mennesker vil sige, at det kun er en tom og unyttig Demonstration at trods de tyske Forbud paa disse Omraader; men vi andre ved, at det ikke er nok at føle Afsky for en Uret, — hvis man ikke ogsaa viser den og bekæmper Ondet, har man tabt sin Ret.

Det er Institutionernes Forsyndelser, der bliver offentlig bekendt, men i det smaa og stille begaar talrige Mennesker lignende Fejl. — Hver den der saaledes hjælper eller blot undlader at modarbejde Besættelsesmagten, begaar en Synd mod sit Land og bidrager til at forlænge Kri- gen. *Hold Dem dagligt det for Øjet!*

Orlogsværftet

Vi har modtaget nogle mindre Korrektioner til vor Meddelelse angaaende Orlogsværftets Overførelse til det tyske Firma »Howaltswerke«, Hamborg. Sagen omtales i vor Nyhedstjeneste Nr. 18. Værftet skal efter Overenskomst med vort Marineministerium ikke reparere eller bjerge sænkede danske Orlogsskibe. Men naturligvis aflaster det andre Værfter, saa de kan tage sig af dette Job. Værftets Funktionærer omfattes af Strejkeforbudet og maa ikke forlade deres Poster. Iøvrigt betyder Overenskomsten reelt, at det tyske Firma uden en Øres Udgift »lejer« Værftet med alt Inventar.

Som vi samtidig meddelte, har Nordhavnsværftet stillet Arbejdere til Raadighed for forskellige Reparationer af de hævdede Skibe. Det er Disponent, Direktør Folmer Larsen og Skibingeniør Sørensen, der er ansvarlige for denne Disposition, ikke Driftsbestyrer Martens-Petersen. Arbejderne udførte Reparationerne under Protest.

En Rotte gaar fra Borde

Det har allerede længe vist sig, at Tysklands tilstundende Nederlag bragte Rotterne til at forlade den synkende Skude, og FRIT DANMARK har flere Gange henledt Opmærksomheden paa særlige Tilfælde, der havde Interesse for en større Kreds. Vi vil denne Gang gerne vise et ualmindeligt ondartet Eksempel frem til Beskuelse, nemlig Direktør Juncker fra Aarhus Oliemølle.

Direktør Juncker er i de sidste Maaneder blevet paafaldende engelskvenlig, og som Udtryk for sin geniale Balancekunst har han — til stor Moro for sine Bysbørn — lanceret følgende Slogan: »Mit Hjerte er i London, men min Forstand er i Berlin«. Denne Orakeltale er en tydelig Bekræftelse paa Sandheden i, at selv de værste Quislinger vilde søge at kamouflere sig, efterhaanden som Nazi-Stjernen begyndte at blege. Der gaar endog haardnakkede Rygter om, at Juncker har sendt en »Gesandt« til Sverige for at forhandle med Englænderne og overbevise dem om, at hans Omvendelse skal tages alvorligt. Han henviser i denne Forbindelse til Radiokommen'atoren Brudenelle Bruce, som for et halvt Aar siden i den engelske Radio erklærede, at det endnu ikke var for sent at vende om for de Folk, der under Pres eller Tvang var gaaet Tyskernes Ærinde. Til disse Ord klynger Juncker sig nu og haaber paa Afslut fra dette Omvendelsens Øjeblik. —

Det kan derfor være paa sin Plads ganske kort at fastslaa visse historiske Kendsgerninger:

- 1) Junker stod i den første Tid efter den tyske Besættelse i nær personlig Kontakt med Frits Clausen og var med til at financiere »Fædrelandet«.
- 2) Junker lod sig vælge til Præsident for Aarhus Afdelingen af »Dansk-tysk Forening«, hvor han i det hele taget førte det store Ord.
- 3) Junker lod sig udnævne til Præsident for den danske Afdeling af *det tyske Regeringsorgan* »Ost-Gesellschaft«, og

det lykkedes ham — antagelig uden Besvær — at faa Scavenius-Regeringens Velsignelse dertil.

- 4) Junker har vilterlig næret Planer om at faa afgørende Indflydelse indenfor den tyske Regering i Kolonispørgsmaal. »Jeg ved ikke« har han ved flere Lejligheder udtalt, »hvilken Stilling jeg agter at beklæde indenfor det tyske Kolonialministerium; muligvis vil jeg selv være tysk Koloniminister efter Krigen«.

Og paa dette Punkt vil næppe nogen gøre ham Rangen stridig.

Direktør Juncker er ikke den eneste store Quisling i Aarhus. Blandt de andre mere fremtrædende underlødige Elementer i Byen kan blot nævnes Bankdirektør J. Schultz (Aarhus og Omegns Bank), Kontorchef Rothausen (Bennetts Rejsebureau) og Direktør Barnow jun. (gift med en tysk Stikker), som alle paa forskellig Vis har ydet Fjenden Haandlangertjeneste. Vi andre vil vide til sin Tid at foretage Afregning med disse Herrer. Men Juncker er den værste af dem alle. Og det var visselig heller ikke for hans Vedkommende under Pres eller Tvang, at han faldt sine Landsmænd i Ryggen. Det var paa Grund af raadden Moral, det var Geschæft, det var Nazisme.

For Juncker er der ingen Vej tilbage. Hans Gerninger har dømt ham, og Dommen vil blive effektueret den Dag, vi kan gøre op med Quislinger af hans Type.

Den Dag er ikke fjern!

Det er kommet os for Øre -

at forskellige Værnemagere har betalt Beløb til den frie Presse under den stillende eller den aabenlyse Betingelse, at de herefter var garderet mod »hædrende« Omtale. Vi ønsker stærkt at præcisere, at FRIT DANMARK ikke benytter denne eller anden Form for Pengeafpresning. Giv kun Penge til Folk, De kender nøje, eller mod autoriseret Kvittering.

DANMARKS FRIHEDSRAAD

sender ved Nytaarsskiftet en Hilsen til det kæmpende danske Folk. — Ved intet tidligere Aars- skifte har vort Land været underkastet saa haarde Vilkaar som ved dette, hvor de nazistiske Voldsmetoder rammer os med hele deres Vægt. Længe taalte vi danske Besættelsesmagts og Frikorpsernes Overgreb mod Samfund og Borgere uden at sætte os kraftigt til Modværge, men i 1943 blev Trykket saa uudholdeligt, at hele det danske Folk maatte reagere, og Modstanden blev alvorligt skærpet gennem øget Sabotage, Obstruktion og Folkestrejker. Svaret herpaa var den tyske Magtovertagelse og dermed det uendelige og fuldstændige Brud med al Lov og Ret i Landet.

Ved en energisk Propaganda i den tyskdirigerede Radio og Presse, ved Deportation af Jøder, Kommuniste og tilfældigt udvalgte antinazistiske Landsmænd, ved Massearrestationer og Henrettelser søgte de fremmede og hjemlige Nazister at skræmme os fra at fortsætte Kampen for Friheden, men da den tværtimod udvidedes og styrkedes, greb vore Undertrykkere og deres lokale Hjælpere til det afskyelige Vaaben: politiske Hævmord. Ved deres Attentater tilsigter de at ombringe en Række fremtrædende Personligheder blot fordi de — som Kaj Munk — tænker og taler som ærlige Danske.

De fem samarbejdende Partier har i en Udtalelse paa det skarpeste fordømt denne Attentatvirksomhed og forkastet Voldsmetoder som politisk Kampmiddel. Danmarks Frihedsraad kan fuldt ud slutte sig hertil og har forøvrigt forlængst givet Udtryk for dette Standpunkt. Men naar det i Partiernes Erklæring hedder, at man paa Grund af modstridende Indstilling og Anskuelse stræber HVERANDRE efter Livet, maa vi bestemt afvise, som der fra DANSK SIDE, at den danske Frihedsbevægelse, er blevet anvendt Middel af denne Art. Ingen af Besættelsesmagts ledende Repræsentanter og ingen fremtrædende Nazist er blevet hverken overfaldet eller dræbt. De nazistisk sindede Mennesker, der i den senere Tid har fundet Døden eller er blev saaret, er ikke angrebet paa Grund af deres Overbevisning, men alene fordi de mod høj Bøtaling havde paataget sig at efterspore Landsmænd, der er aktive i Frihedskampen, og udlevere dem til Gestapo. Disse Stikere er ikke uskadeliggjort som Straf, fordi de har foraarsaget talrige Menneskers Fængsling og fleres Henrettelse, men udelukkende for at forebygge, at de ved fortsat Angivervirksomhed skal bringe endnu flere i Livsfare.

Det er Besættelsesmagts voldelige Omatyrtning af vor Retsorden, af Begrebet Lighed for Loven, der alene nødvendiggør og berettiger denne Fremgangsmaade. Den kan ikke sidestilles med de nazistiske Hævmord.

1944 vil bringe vort Land dets Uafhængighed tilbage, hvis vi selv kæmper derfor. Hver ny Terrorhandling vil kun haarde vor Evne og Vilje til at føre denne Kamp — ikke ved Hævmord, Vold og Repressalier, men ved en aktiv Indsats paa alle Frihedsfrontens Afsnit, ved en enig og ubødelig Folkebevægelse vil vi genvinde Frihed, Retfærd og Fred i Danmark.

Danmarks Frihedsraad.

Naar De giver FRIT DANMARK videre — vær da forsigtig!

JUDAS' BRIGADE

Naar tvangsindlagte Indlæg i Dagspressen nu optager de samvirkende Partiers Paastand om, at den senere Tids Attentater fra *begge Sider* har haft en politisk Karakter, saa understreger det ikke alene, hvor uheldigt Partierne er kommet af Sted med deres upaa- kaldte Erklæring, men opfordrer yderligere til en nærmere Redegørelse for, *hvem* det er, der er bleven stræbt efter Livet. — En nærmere Præsentation af de Mænd, som Tyskerne og andre Nazister har saaret eller

dræbt, er ikke nødvendig. Enhver ved, at de ikke var anklaget og ikke kunde anklages for nogen national eller kriminel Forseelse, men kun havde vakt Besættelsesmagts Mis- hag ved deres danske Sindelag. Derimod skal vi give de Oplysninger, vi har kunnet skaf- fe, om de Folk, der er søgt uskadeliggjort, fordi deres Judasgerning gjorde dem til en stadig Fare for Frihedskampens Mænd.

Den norskfødte *Fru Delbo*, der blev saa- ret i Faksegade, København, havde faa Da-

ge forinden tilbudt at huse nogle Mænd, som var eftersøgt for Sabotage. Da de om Morgen skulde forlade hende, fulgte hun dem ned paa Gaden og omfavnede dem med alle Tegn paa Omhu for deres Velfærd. I Gaden overforholdt en Gestapobil, der straks optog Forfølgelsen af de saaledes udpegede Mænd, hvorpaa der i Ryesgade udspillede en Ildkamp, der kostede en ung Kommuneleærer og cand. mag. Livet, mens hans Kammerat slap væk.

Den tidligere Politimand, *Pelving*, der blev saaret paa Toldbodvej, København, var afskødiget fra dansk Politi i 1937 paa Grund af Spionage for Tyskland og anden nazistisk Virksomhed. Han er nu ansat i det tyske Marinepoliti og er en af Gestapos Hovedmænd i København, i nært Samarbejde med Kriminalraat Wesche.

Redaktør *Gaust*, Frederiksborgvej, Kbhv., der dræbtes i sin Lejlighed, var Pelvings Næstkommanderende.

Kaptajnløjtn. *Østergaard-Petersens* Meriter omtales i vort Tillæg. Han fandt Døden i sin Lejlighed paa Gl. Kongevej, Kbhv.

Fiskehandler *Petersen*, der blev dræbt i Slagelse, var Byens førende Gestapoagent. Han havde bl. a. angivet Student Sejr, der menes at være dødsdømt.

Kunstmaler *Nordahl-Mortensen*, Aarhus, der ligeledes blev dræbt, udfoldede en stor Stikkervirksomhed, han har bl. a. angivet de Mænd, der bragte Saest Maskinfabrik til Stilstand.

Fru *Skov*, Randers, der efter Hr. XX's Oplysninger i Dagspressen blev ombragt, fordi hendes Mand var ved Fronten (d. v. s. den tyske) havde selv ikke ligget paa den lade Side. Hun var almindelig kendt som Stikker i Randers, og havde bl. a. bidraget til Arrestationen af de senere henrettede Randersborgere.

Landmand *Rasmus Holm*, Brabrand ved Aarhus, havde mellem andre Ofre for sin Angivervirksomhed den Repræsentant Alf

Jensen, der kort efter Jul blev henrettet i Aarhus.

Uskadeliggørelsen af disse Landsforræddere hindrer ikke alene, at de selv bringer endnu flere Frihedskæmpere i Gestapos Klør, men virker ogsaa som en Advarsel til deres Fæller i Angiveri»faget«.

Og det er paa sin Plads. Thi det er en beskæmmende Kendsgerning, at der er alt for meget Angiveri i Danmark. Det udøves ikke alene af dem, der sælger sig til de højstbydende, men ogsaa af en Del Mennesker, der handlør af ren og skær personlig Hævnthørst, maaske ofte endog uden dybere Forstaaelse af, hvor infam deres Handlemaade er. Det drejer sig i mange Tilfælde om aandeligt lavstaaende Individuer. Lad os referere tre Tilfælde af »Smaastikkeri« i København fra de sidste Uger: En Læge havde behandlet en ung Mand for en Kønssygdom; de var efterhaanden kommet saaledes paa Talefod, at Lægen en Dag gav Patienten et illegalt Blad at læse. Dagen efter blev Lægen fængslet. Ved Razziaen i Magasin du Nord kunde de tyske Politifolk gaa direkte ned paa Lageret og finde et Lager af danske Uniformer og Militærstøvler. Foran en Kafé i »Nationaltidende«s Bygning rullede et Par Gestapobiler op og Mandskabet gik direkte ind i Restauranten og arresterede tre Mand, der aabenbart var udpeget for dem.

Vi kan ikke finde os i det Stikkeri, hverken det betalte eller det frivillige, hverken det store eller smaa. »Storstikkerne« maa vi skaffe os af Halsen, og de smaa maa vi belære om, at de er hjemfalden til lovmæssig Straf, den Dag Danmark atter frit kan forvalte Ret og Orden. Vi samler systematisk Oplysninger om enhver, der gaar Nazisternes og deres Gestapo til Haande, og vi skal vide at finde dem frem af deres Skjul, naar Landet skal finkæmmes for de Elementer, der i Nødens Aar har forraadt og svigtet dets Sag.

Redaktionen sluttet den 16. Jan. 1944

Dagspresse og Radio bringer kun, hvad Tyskerne bestemmer. Den frie Presse taler det frie Ord. Derfor skal FRIT DANMARK læses af saa mange som muligt. — Hjælp os især med at naa ud til Landboerne.

Tillæg til FRIT DANMARK

Den 20. Dec. 1943 blev Kaptajnlojtnant Erik Østergaard-Petersen dræbt i sin Bolig, Gl. Kongevej 88. Han var Medlem af N. N. S. P. og lønnet Stikker for Tyskerne. Af disse var han udset til at oprette en landsomfattende nazistisk, bevæbnet Organisation, hvis Formaal, Opbygning og frederiksborgske Medlemsstab fremgaar af følgende Dokument, der er fundet i hans Lejlighed. Det udsendes herved af DANMARKS FRIHEDSRAAD.

1. Korpsets Opgave skal være Bekæmpelse af Sabotører og Kommuniste samt Sikring af national-socialistiske Personer, Hjem og Ejendom.
2. Korpsets Navn er »Folkeværnet«.
3. Forholdet S. A.—N. S. U.: I Folkeværnet indgaar S. A. og de fysisk egnede N. S. U. er. S. A. og N. S. U. indgaar samlet i Folkeværnet, idet der dog skelnes mellem Grad 1 og Grad 2. Resten af N. S. U. D.erne samt N. S. U. P. skal virke som Ordonnancer og Telefonvagter, 1. Hjælpepersonale m. m.
4. Formen for Uddannelse og Ekscersits: Uddannelsen vil ske 3—4 Steder i Sønderjylland. Uddannelsen sker i Medlemmernes Fritid og vil foregaa 2—3 Gange om Ugen samt hver Søndag. Aftenøvelserne strækker sig over 2—3 Timer, Søndagsøvelserne over 8—10 Timer. Uddannelsen omfatter følgende Discipliner: Militær Anstand, Ekscersits uden Gevær, Ekscersits med Gevær, Gymnastik, Idræt, herunder Boksning, Øvelser af forskellig Art og med særlige Formaal (ogsaa Natøvelser), Ordonnanstjeneste, Sygepleje (1. Hjælp), Telefontjeneste, Feltsport, Skydning, Teori i ovennævnte Discipliner, national-socialistiske Foredrag evt. med Film.
5. Hvor ligger Aldersforskellen mellem »aktive« og Rekrutter: Der bliver ingen Aldersforskel. Forskellen mellem Grad 1 og Grad 2 er rent fysisk — Folk, der ikke egner sig til Grad 1, kan gøre lige saa stor Indsats i Gr. 2, saa i den Retning bliver der ingen Forskel. For Gr. 1's Vedkommende er der Grund til at sige, at det bliver en haard Skole, der er meget krævende. Folk, der ikke viser den ønskede Interesse og Alvor, bliver vist bort fra Korpset.
6. Skal Korpset inddeles i Hird-Følge-Storm-Gruppe: Korpset inddeles i Grad-Del.-Komp. (6—8 Mand pr. Gr. — 3 Gr. til 1 Del. — 4 D. til 1 Komp.)
7. Uddannelseslejligheder—Tid: Uddannelsen vil ske som før omtalt i Medlemmernes Fritid. For Førernes Vedkommende vil der af og til blive Lejlighed til at deltage i Kursus i Schalburgkorpsets Uddannelseslejligheder. I Starten vil nogle blive sat til at befale over andre. Selve Spørgsmaalet om Udnævnelse til Befalingsmænd vil blive ordnet efter Dueligheden hos de paagældende. Med Hensyn til Bæring af Vaaben vil følgende Retningslinjer blive holdt: Naar et særlig Antal Points under Skydning bliver opnaaet, udtages de Folk, der er værdige til Bæring af Vaaben. Alle faar

Uddannelse i Skydning med Karabin, Førere faar Uddannelse i Skydning med Pistol.

8. Pengemidler: Korpset skal drives strengt økonomisk. Ingen faar Løn. Alt er basseret paa Frivilligheden. Udgifter i Forbindelse med Øvelser — Skydning — vil blive afholdt af Korpset (Forplejning ikke). Leje af Lokaler m. v. afholdes af Korpset, ligeledes Vedligeholdelsen af Vaaben.
9. Befordringsmidler: Befordringsmidler til og fra Øvelser maa afholdes af Mandskabet, men Befordring ved Øvelserne afholdes af Korpset.
10. Bæring af Vaaben: Henvises til sidste Linje af Stk. 7.
11. Forholdet Korpset—Politi: Man søger at opretholde et saa godt Forhold til det stedlige Politi som muligt. Forhaabentlig bliver Forholdet saa godt, at Samarbejdet kan etableres. Vaaben maa ikke bæres udenfor Øvelser eller Udrykning. Mandskabet skal optræde fuldt korrekt overfor Politiet og maa ikke virke provokerende, men skal optræde propaganderende for Korpset. I Tilfælde af berettigede Angreb (bedømt af Korpset) fra Politiets Side, bortvises vedkommende fra Korpset.
12. Uniform: Indtil videre bæres S.A.s og N.S.U.s Uniform. Civil Paaklædning maa ikke bæres hverken til Udrykning, Øvelse eller Teori.

Jeg har tænkt mig at oprette Korpset paa følgende Maade: Ved Møder paa næste Søndag vil jeg have en Oversigt over Antal Medlemmer i forskellige Lejre, helst opført paa ét Kort. — Som Medlemmer kan i første Instans kun optages S.A.er og N.S.U.er, senere vil der blive oprettet en Rekrutskole for Ikke-Medlemmer i D.N.S.A.P., som mindst 4 Medlemmer siger god for. Dernæst kommer Inddeling i Uddannelsesomraader, 3—4 alt efter Tæthed. Indenfor Omraaderne udpeges saa et centralt beliggende Forsamlingshus, hvor Vaaben m. m. kan opbevares, samt en nærliggende Mark, hvor Øvelser kan foregaa. Af de S.A.er, der melder sig, udtages straks de, der tidligere har været Soldater. Har tidligere nogle været Befalingsmænd i Hæren, udtages de til Befalingshavere, derefter faar de Kommando over de andre. Korpset inddeles nu i Gr.-Del., og hver Uddannelsesgruppe faar Navnet Kompagni. Den bedst egnede indenfor Uddannelsesgruppen faar indtil videre Kommandoen og er ansvarlig for Udførelsen af de Ordre og Bestemmelser, der bliver givet. Førmtalte Forsamlingshus, der bliver lejet, bliver Kontor, Depot samt Mødested for Gruppen. Der skal oprettes Vagt ved Bygningen hele Døgnet. Vagten skal bestaa af S.A.er, der tidligere har været Soldat, saa de allerede ved Starten kan betjene vore Vaaben.

Befalingsmænd fra Schalburgkorpset bliver tildelt med 1 pr. Gr. og hans Kontor bliver Kontoret. Befalingsmænd er 1) Vagtkommandør (skal være hjemme fra Mørkets Frembrud til Morgen). 2) Undertegnede første Hjælper. 3) som Hjælper ansvarlig for, at Føreren opdrager sine Folk i den rette Aand og paa rette Maade. 4) afgiver Rapport ang. Føreremner. I Tilknytning til

Kontoret skal være en Haandsirene til Alarmsignal, endvidere skal have en Lastbil til Raadighed, og den skal altid være startklar, den maa kun benyttes til Udrykning. Lastbilen skal helst staa ved Kontoret. Der skal være Telefon paa Kontoret eller i ganske umiddelbar Nærhed hos et Medlem, der samtidig er Telefonvagt. Der skal være Aftale mellem Centralen om Alarm af Medlemmerne samt Forbindelse med de øvrige Kontorer.

Medlemsliste — aabenbart for Frederiksberg

- Lis Aarstrup, Schönbergsgade 12⁵
 Andrea Andersen, Danmarksgade 2 B
 Grace Annul h. Højby, Gl. Kongev. 91 A
 Else M. Oxholm Boserup, Thorvaldsensvej 25⁴
 Grethe Bæving, Sct. Knudsvej 8
 Esther Gothania Christensen, Niels Ebbesensvej 14²
 Martha Christensen, N. Ebbesensv. 14²
 Oda Christensen, H. C. Ørstedesvej 29 A²
 Rigmor Block Frederiksen, Værnedamsvej 5 A³
 Karen Frydensberg, Danasvej 4
 Ellen M. Gotthardt, Svanholmsvej 18
 Leni Palm Gundel, Carl Bernhardtssvej 10 St.
 Eleonora Kristine Hansen, Carit Etlarsvej 14 St. th.
 Birthe Margrethe Banner-Jensen, Lykkesholm Alle 9 C
 Ellen Rigmor Johansen, Engtoftevej 8
 Falicitas Kanaris-Klein, Lykkesholm Alle 6
 Alice Larsen, Vodroffsvej 58
 Tove Mimmi Larsen, H. C. Ørstedesvej 29 A²
 Gerda Milton, H. C. Ørstedesvej 29 A
 Elly Herløv-Nielsen, Thorvaldsensvej 17 St.
 Hanne Herløv-Nielsen, Thorvaldsensvej 17 St.
- Tove Herløv-Nielsen, Thorvaldsensvej 17 St.
 Alma Nissen, Frederiksberg Alle 6³
 Martha Norup, Niels Ebbesensvej 14¹
 Astrid Marie Rasmussen, Lykkesholms Alle 8 St.
 Louice Augusta J. Schramm, Mynstersvej 7 A
 Ella Rosa Sørensen, Engtoftevej 8^{1 v.}
 Inger Sørensen, Engtoftevej 7
 Margrethe Thunbo, Forchhammersvej 23^{3 v.}
 Einna Westergaard, Vodroffsvej 58.
 Petra Widenborg, Niels Ebbesensv. 7
 Gertrud Wraae, Niels Ebbesensv. 31¹
 Kaj Enna, Princesse Marias Alle 13
 Otto Thorau Henriksen, Forhaabningsholms Alle 39
 Charles Jørgensen, H. C. Ørstedesvej 29 B St.
 Canny Valdemar Larsen, Danmarksgade 10³
 Tage Larsen, Vodroffsvej 58 A
 Erik Hauberg Lund, Frederiksberg Alle 19
 Boy Milton, H. C. Ørstedesvej 29 A
 Jens Herløv-Nielsen, Thorvaldsensvej 17 St.
 Preben A. C. Nielsen, Haveselskabetsvej 5 A
 Andreas Andersen, Danmarksg. 2 B

- Viggo Høj Andersen, Svanholmsvej 9
 Aage Volmer Christensen, Frederiksberg Alle 19 A³
 Brian Brown Christensen, Forhaabningsholms Alle 17
 Svend Hjelm Cohrt (hos Herløv) Thorvaldsensvej 17
 Aage Nielsen Edwin, Frederiksberg Alle 38⁴
 Hans Fiedler, Svanholmsvej 10
 Knud Christian Frydensberg, Danasvej 4¹
 Karl Lindmann, Sct. Knudsvej 42 St.
 Erik Palm Gundel, Carl Bernhardtsvej 10 St.
 Charles Hansen, Frederiksberg Alle 6
 Hans Hansen (Eleonora Christine), Carit Etlarsvej 14 St. h.
 Victor Hansen, Carl Bernhardtsvej 13
 Kurt Ingemann Harl, N. Ebbesensv. 9
 Edvard Plenge Højby, Gl. Kongev. 91
 Viggo Banner-Jensen, Lykkesholms Alle 9 C
 Niels Chr. Knudsen, Boyesgade 13
 Chr. Carl Larsen, Kingosgade 17²
 Svend Erik Oppenländer, Frederiksberg Alle 27
 Jacob Nielsen, Lykkesholms Alle 8
 Erik S. J. Østergaard-Petersen, Gl. Kongevej 88
 Jens Erik E. Petersen, Vodroffsvej 5, Kld.
 Karl Schramm, Mynstersvej 7 A, St.
 Hans Martin Sørensen, Engtoftevej 7
 Henry Ytting, Niels Ebbesensvej 14²
 Henning Dredy Walting, Thorvaldsensvej 13
 A. Wiedenborg, Niels Ebbesensvej 7
 Hansig Sofie Brunøe, Pile Alle 37, St.
 Else Brunøe-Jensen, Pile Alle 37, St.
 Tora Christiansen, Henrik Ibsensv. 29
 Ragna Enna, Prinsesse Maries Alle 13
 Olga Fischer, Frederiksberg Alle 86
 Signe Bryder Flindt, Eversvej 8
 Martha Hansen, Vesterbrogade 165
 Karen Bunde Harvøe, Bülovsvej 1
 Gudrun Jensen, Vesterbrogade 171
 Inger Jeppesen, Frederiksberg Alle 51
 Karin Larsen, Henrik Ibsensvej 29
 Jytte Tretow-Loof hos Fru Neergaard, Edisonsvej 12
 Karen Lykkeberg, H. Ibsensv. 31 A St.
 Ellen K. Munke, Gl. Kongevej 131
 Amalie Petersen, Henrik Ibsensvej 8
 — Nylandsvej 18
 Emile Svendsen, Vesterbrogade 165¹
 Kristine Marie Svendsen, V. brog. 165¹
 Edith N. E. A. Sørensen, Sagasvej 16
 Elvira Øjgaard, Henrik Ibsensvej 8
 — Allegade 15 A
 Gottlieb Hügum Christiansen, Vesterbrogade 202 A²
 Heinrich P. Flindt, Eversvej 8
 Knud Verner K. Hansen, Edisonsv. 12
 Henning Nicolaj Tretow-Loof h. Neergaard, Edisonsvej 12
 Chr. Georg Petersen, Nylandsvej 18
 Jul. Edv. Christiansen, Henrik Ibsensvej 29¹
 Jørgen Georg Colberg, Amicisvej 3
 Leo Hartmann, Maglekildevej 2²
 Axel Heilberg, Vesterbrogade 166
 Knud Jensen, Vesterbrogade 171
 Regnar Jensen, Pile Alle 37, St.
 Peter Andreas W. Møller, Vesterbrogade 202 A
 Kai Nielsen, Hollændervej 11
 Oscar Henrik Nissen, Rahbeks Alle 16
 Hans Phillipsen, Maglekildevej 10
 E. L. R. Rasmussen, Henrik Ibsensvej 30⁴
 Knud Wesseltoft, Henrik Ibsensvej 5
 Jean Carl M. Willberg, Henrik Ibsensvej 36²